

Dosarul nr. 2r-432/23
2-21017248-01-2r-16102023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Brăgaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malii)

ÎNCHEIERE

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Diana Stănilă
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Elena Isacova,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 152 împotriva Elenei Isacova cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile comunale și cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit, ca fiind depusă tardiv, cererea de apel depusă de Elena Isacova, împotriva hotărârii din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La 03 februarie 2021, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 152 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Isacova cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile comunale și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 27 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea înaintată de Elena Isacova privind excepția de tardivitate.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 152 împotriva Elenei Isacova privind încasarea datoriei pentru serviciile locativ-comunale în partea încasării datoriei pentru: transportarea deșeurilor în mărime de 671,21 de lei (formată în perioada noiembrie 2013-februarie 2017), deservirea blocului locativ (formată în perioada noiembrie 2013-februarie 2017) în mărime de 2800,75 de lei, serviciile bancare (formată în perioada noiembrie 2013-februarie 2017) în mărime de 73,35 lei, impozitul funciar (formată în perioada de până în luna iunie 2014), cheltuielile

de exploatare (formată în perioada aprilie 2016-februarie 2017) în mărime de 217,47 lei și a datoriei pentru serviciile locativ-comunale (formată în perioada de până în luna noiembrie 2013) în mărime de 13848,49 de lei, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin hotărârea din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 152.

S-a încasat de la Elena Isacova în beneficiul Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 152 datoria pentru serviciile locativ-comunale și anume consumul apei potabile formată în perioada octombrie 2011-februarie 2017, pentru apartamentul nr. ****, situat în mun. ****, str. ****, nr. ****, în mărime de 1 619,89 de lei, cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în mărime de 270 de lei și cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 15 000 de lei.

La 25 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 106), Elena Isacova a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond și respingerea cerinței cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică.

Prin încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Elena Isacova împotriva hotărârii din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă tardiv.

La 30 septembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 124), Elena Isacova a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, întocmită în limba rusă (f.d. 118).

Copia recursului declarat de Elena Isacova a fost expediată, la 16 octombrie 2023, în adresa intimitei, prin intermediul poștei electronice (f.d. 126).

Studiind materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Elena Isacova, împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi restituit, din motivele ce succed.

În temeiul art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

În virtutea alin. (2) al aceluiași articol, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, cererea de recurs depusă de Elena Isacova, împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este redactată în limba rusă.

La capitolul dat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească nr. 514 din 06 iulie 1995 statuează că, procedura judiciară se desfășoară în limba română.

Totodată, în conformitate cu art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba română.

Așadar, principiul utilizării limbii oficiale, consfințit în Declarația de Independență a Republicii Moldova, în art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească și art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă, impune ca judecarea cauzelor civile să aibă loc în limba oficială a statului.

Principiul utilizării limbii oficiale impune obligația participanților la proces de a se conforma condițiilor de admisibilitate a cererii de chemare în judecată, cererii de apel și cererii de recurs, *inter alia* de a fi redactate în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

Având în vedere că discuțiile referitoare la accesul la justiție urmează a fi purtate în sfera legislației procesuale ca lege specială, este inadmisibilă punerea pe rol a unei cereri de recurs redactate într-o limbă străină.

Acest deziderat se aliniază și practici constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care în cauza *Ivanova vs Finlanda* (decizia din 29 mai 2002), a statuat cu titlu de principiu că, regulile privind limba în care trebuie redactate contestațiile sunt concepute, fără îndoială, pentru a asigura administrarea corespunzătoare a justiției și respectarea certitudinii juridice, iar orice persoană este liberă să introducă acțiuni în instanță atât timp cât acestea vor fi formulate în limba de procedură în care urmează a fi desfășurată examinarea cauzei.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, atunci când cererea de recurs în Secțiunea I este redactată într-o altă limbă decât limba română, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs. Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba română, din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanților la proces de a lua cunoștință de actele, de lucrările dosarului și de a vorbi în judecată, prin interpret, în cazul când nu cunosc limba română.

Din considerentele redată și având în vedere faptul că cererea de recurs este redactată într-o altă limbă decât cea în care se desfășoară procedura judiciară, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Elena Isacova, împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 24 alin. (1), art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Elena Isacova, împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 152 împotriva Elenei Isacova cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile comunale și cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos